

Framtidens specialistsjuksköterska - ny roll, nya möjligheter

SOU 2018:77

Oili Dahl

**Vice ordförande, Svensk sjuksköterskeförening
Leg ssk, specialistsjuksköterska inom
intensivvård, PhD**

**Utbildningschef Omvårdnad
Funktion Perioperativ Medicin och
Intensivvård
Karolinska Universitetssjukhuset**

Kommittédirektiv

SOU 2018:77

- Analysera vården tillgång av specialistsjuksköterskor (minskande yrkesgrupp)
- Föreslå åtgärder för att öka specialistsjuksköterskors yrkes attraktivitet (villkor)
- Föreslå en ny examensbeskrivning för specialistsjuksköterskeexamen (Inriktningar som mötes vårdens behov)
- Se över kraven på tillträde till utbildningen (särskild behörighet och arbetslivserfarenhet)
- Bedöma behoven av en specialiströntgensjuksköterskeexamen

Utredning drivs i samråd med statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningssamordnare, företrädande för hälso- och sjukvårdshuvudmännen, SKL, Sveriges förenade studentkår.

Samråd med Socialstyrelsen, UKÄ; berörda myndighet och organisationer

Överlämnad till Utbildningsdepartementet den 1 november 2018

Utredaren föreslår

Åtgärder arbetsgivare för att öka attraktivitet som specialistsjuksköterska

- Inrätta specifika tjänster till specialistsjuksköterskor
- Definiera arbetsuppdrag
- Stärka ledarskapet
- Förbättra arbetsmiljön för sjuksköterskor och specialistsjuksköterskor

Åtgärder staten

- Krav på ledningssystem i frågan om systematisk verksamhetsutveckling och kompetensförsörjning
- Ställa krav på systematisk och fortlöpande fortbildning – uppfylla kravet i yrkeskvalifikationsdirektivet 2013/55/EU
- Ökat antal fristående kurser i högskolan inom ämnesområdet
- Universitet och högskolor skall tillhandahålla ett brett, flexibelt och förutsebart kursutbud för fristående kurser i fortbildnings- och vidareutbildningssyfte
- En nationell samverkan mellan regering och arbetsgivare- råd med uppdrag för regeringen

Utredaren föreslår

- Utredningen föreslår en struktur för livslångt lärande
För att stärka den verksamhetsförlagda utbildningen och den vårdvetenskapliga forskningen föreslår utredande ett avtal (**VULF-avtal**) motsvarande för ALF avtalet med ett årligt anslag om 200 mkr.
- Kombinationstjänster för stärkt samarbete
- **Specialistsjuksköterskeexamen**, avancerad nivå (60 Hp) med yrkesexamen (ej akademisk examen)
- Den nya examen ska utformas som en specialistsjuksköterskeexamen med särskilt område för specialisering (60 hp) enligt modell med fasta inriktningar för operation, anestesi, intensivvård och en specialistsjuksköterskeexamen med viss annan inriktning. (modell C).
Självständig arbetet (examensarbetet) om 15 högskolepoäng
- Alla andra inriktningar är lösa, flexibla, kan byggas i samråd med universitet och avnämare.

Utredaren föreslår modell C

Utredningens bedömning: Ansvaret för sjuksköterskors specialisering ska fortsatt vara statens ansvar och bedrivs i form av högskoleutbildning vid universitet och högskolor samt av enskilda utbildningsanordnare.

Modell C

Modell C utgörs av en specialistsjuksköterskeexamen med särskilt område för specialisering med en omfattning av 60 högskolepoäng. Därutöver anges för examen tre områden för specialisering mot följande områden.

- Anestesisjukvård
- Intensivvård
- Operationssjukvård.

Modell a, b och d

Modell A

Modell A motsvarar dagens specialistsjuksköterskeexamen som omfattar 60 högskolepoäng med elva fasta examensinriktning med undantag för inriktningen mot distriktssköterska som har en omfattning av 75 högskolepoäng. Specialistsjuksköterskeutbildningen inkluderar även examen med en viss annan inriktning.

- Anestesisjukvård
- Intensivvård
- Operationssjukvård
- Ambulanssjukvård
- Kirurgisk vård
- Vård av äldre
- Distriktssköterska
- Specialistsjuksköterskeexamen med en viss annan inriktning.
- Psykiatrisk vård

Modell D

Modell D utgörs av en specialistsjuksköterskeexamen med en omfattning av 60 högskolepoäng med 13 fasta inriktningar uppdelade främst efter behoven inom den öppna och slutna vården. Specialistsjuksköterskeexamen inkluderar även examen med en viss annan inriktning.

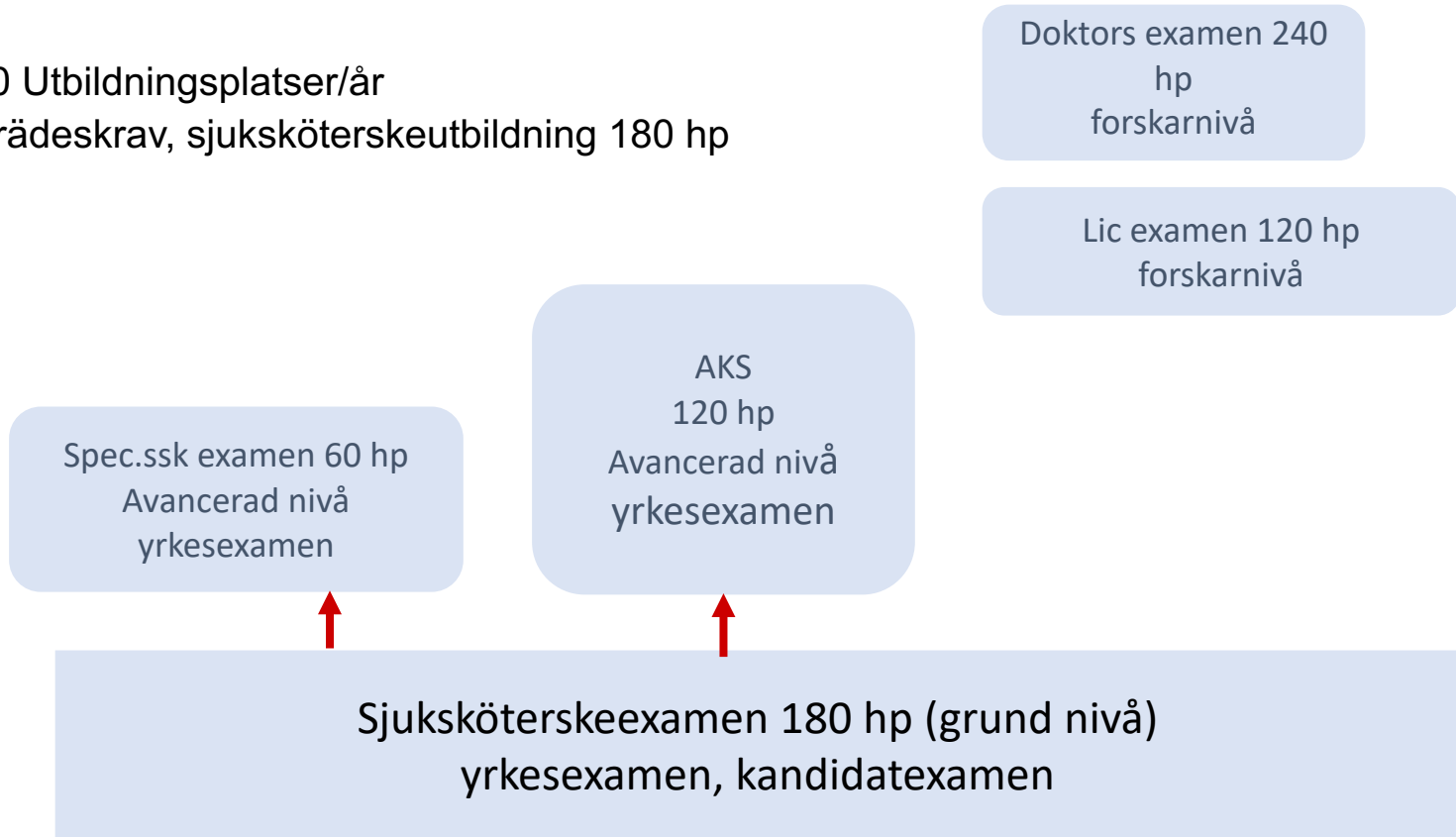
- Anestesisjukvård
- Operationssjukvård
- Intensivvård för barn
- Intensivvård för vuxna
- Ambulanssjukvård
- Kirurgi i högspecialiserad slutenvård
- Dagkirurgisk vård
- Pediatrik sjukvård inom den slutna vården
- Barnhälsovård och skolhälsovård inom den öppna vården
- Onkologisk vård
- Psykiatrisk sjukvård inom den slutna vården
- Psykiatrisk sjukvård i den öppna vården
- Vård av äldre
- Specialistsjuksköterskeexamen med en viss annan inriktning.

Modell B

Modell B utgörs av en magisterexamen med en omfattning om 60 högskolepoäng med viss inriktning som varje högskola själv bestämmer.

Utredaren föreslår

- **Ny yrkesexamen på avancerad nivå** (120 Hp) förslag om att den avancerade kliniska specialistsjuksköterskeexamen (**AKS**) inrättas. Examen skall ligga till grund för legitimation och ge en yrkesexamen (ej masterexamen).
Självständig arbetet (examensarbetet) om 30 hp
- 100 Utbildningsplatser/år
Inträdeskrav, sjuksköterskeutbildning 180 hp

Frågor

Hur garanteras progression inom huvudområdet omvårdnad?

Saknar akademisk examen, dock kurser på avancerad nivå. Vad innebär det?

Inträde till forskarutbildning?

Hur skall få till nya inriktningar omfattande 60 hp mellan verksamhet och lärosäten?

De tre fasta inriktningar motsvarar inte vården och patientens behov

AKS och dennes roll – vad är skillnad mot idag? Hur står AKS i internationell jämförelse?

Vad kan detta förslag ge för verknig till grundutbildning?